

Χ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κλείνοντας μία γόνιμη χρονιά

Media: ΕΣΤΙΑ

Page: 1,27

Published at: 31-12-2022

Author: Surface: 916.42 cm² Circulation: 1080

Subjects:

Χ. ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ Κλείνοντας μία γόνιμη χρονιά
βιβλίων Σελ. 27

BIBΛIO

Κλείνοντας μία γόνιμη χρονιά βιβλίων

Κριτική - παρουσιάσεις: Χαρίκλεια Γ. Δημακοπούλου

Καθώς κλείνει σήμερα η χρονιά του 2022, κάνοντας έναν μικρό απολογισμό της βιβλιακής παραγωγής, πρέπει να δηλωθούν δύο πράγματα: Πρώτον: Συνεχίσθηκε με ένταση η έκδοσις βιβλίων με αντικείμενο την Επανάσταση του 1821, κάτι που θεωρώ ότι θα συνεχισθεί με γόνιμο τρόπο για τα επόμενα χρόνια, καθώς αναζωπυρήθηκε το ενδιαφέρον των ερευνητών για την περίοδο αυτήν της Ιστορίας μας, ενώ και κάποιοι λογοτέχνες έδειξαν να εμπνέονται από αυτήν. Δεύτερον: Άρχισε και θα συνεχισθεί με επιταχύνσεις ή έκδοσις νέων μελετών για την Μικρασιατική Έκστρατεία και την Καταστροφή, με κάπως διαφορετικό πρίσμα οπτικής, καθώς ίσως επέρχεται καταλλαγή εντάσεων και πολιτικών παθών. Αντιστοίχως πυροδοτήθηκε και πάλιν το ενδιαφέρον των λογοτεχνών, γνωστών και έλασσόνων, για την Μικρά Ασία και τις Χαμένες Πατρίδες. Αλλά είναι χρήσιμα και γόνιμα, καθώς η μνήμη είναι καλόν να τροφοδοτείται χωρίς πάθη και μίση, αλλά με διάθεση κατανοήσεως και αυτογνωσίας. Κατόπιν όλων αυτών διαφαίνεται και ποιά θα είναι η παραγωγή των Έλλήνων στο άνατλλον έτος 2023. Καλή Χρονιά με υγεία σε όλους!

David Imhoof, Αυτή είναι λοιπόν η Ευρώπη μας. Μία ιστορία από τον Διαφωτισμό ως σήμερα (μτφρ. Πέτρος Γεωργίου, εκδ. Πατάκη, σελ. 520, ευρώ 22). Ο Αμερικανός συγγραφέας Ντσίβιντ Γκρουφ έχει προφανώς γερμανική ή μάλλον αυστριακή καταγωγή, παρ' ότι δεν άναφέρει κάτι τέτοιο στο βιογραφικό του στο Πανεπιστήμιο της Σασκεχουάννα της Πενσυλβάνια των ΗΠΑ. Είναι φιλελεύθερο ιδιωτικό πανεπιστήμιο με καταβολές θρησκευτικές από την Εβραϊκή

Εκκλησία. Η θεματολογία του συγγραφέως είναι η σύγχρονη ιστορία, κυρίως του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και των πνευματικών ρευμάτων που τον προέκλεσαν και διεμόρφωσαν την κοινωνία του Μεσοπολέμου. Είναι όμως μία διδασκαλία ιδιότυπη, καθώς παραλληλίζει την μουσική πάνκ προς τον υπαρξισμό και τις φιλοσοφικές ιδέες του συγχρόνου μηδενισμού. Το βιβλίο που μετεφράσθη τώρα, εξεδόθη στις ΗΠΑ εντός του 2021. Όπως θα διαπιστώσει ο αναγνώστης, είναι μία καταγραφή των γεγονότων επί τη βάσει κοινωνικής ιστορίας και ιστορίας των Ίδεών. Είναι γραμμένο για τον μέσο Αμερικανό, χωρίς υποσημειώσεις, πλην εκείνων που εξηγούν στοιχεία γεωγραφίας της Ευρώπης για ανθρώπους που δεν γνωρίζουν τίποτε εκτός ΗΠΑ. Δηλαδή χρειάζονται εξηγήσεις για τα μικρά κράτη της Ευρώπης όπως το Μαυροβούνιο, έστω και αν αυτά έχουν μακρά ιστορία, πολύ μακρότερη από των ΗΠΑ! Δεν θα διαφωτιστεί κανείς εύκολα με κάποιες από τις διαπιστώσεις και τα συμπεράσματα του κ. Γκρουφ, όπως για το αδιέξοδο που προεκλήθη από τον Α' Παγκ. Πόλεμο, που οδέν επέτυχε στον χώρο των πολιτικών ισοροπιών αλλά μετέβαλε πράγματι την μορφή του κόσμου, ούτε και με την διαβίβαση ότι ο Β' Παγκ. Πόλεμος και το Όλοκαύτωμα «έπιασαν πάτο» στην ιστορική πορεία της Ευρώπης. Μόνον που δεν πρέπει ποτέ κανείς να προσεφλή το μέλλον και την καταστρεπτική μανία του ανθρώπου, δυναμικά πάντοτε χειρότερου...

Διονύσης Π. Σιμόπουλος, Μέ το βλέμμα στον ούρανο. Μία περιήγηση στα μουσικά του Σύμπαντος (πρόλογος Ηλίας Μαγκλίνης, εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 264, ευρώ 15,50). Ο προσφάτως έκλιπών αστροφυσικός μας και επί μακρά έτη διευθυντής του Εγγενείδιου Πλανηταρίου άφησε ως κληρονομιά τα βιβλία του για να φωτίσουν τον ούρανό μας, καθώς προσφέρει γνώσεις εκείνου που κάποτε στο σχολείο άπεκαλείτο

«Κοσμογραφία» και σήμερα ευθέως δηλώνεται ως Αστροφυσική. Το παρόν βιβλίο του δεν είναι για παιδιά αλλά για ενηλικούς που θέλουν κάποιες βασικές γνώσεις για τον κόσμο στον οποίο ζούμε. Κατά καιρούς διαβάζουμε στις έφημερίδες για μαύρες τρύπες, για βαρυτικά πεδία, για κύματα στο Σύμπαν, για τον θάνατο του Ήλιου, για την πιθανότητα άποικισμού της Σελήνης και πλανητών εντός ή εκτός του δικού μας συστήματος, για τόσα ζητήματα που το βιβλίο του Σιμόπουλου μάς φωτίζει με άπλο και εύληπτο τρόπο για μη ειδικούς αλλά ενδιαφερομένους. Έδω προστέθη και ευαίσθητος πρόλογος του κ. Μαγκλίνη για τον Σιμόπουλο που θυμίζει τι προσέφερε και τί έιδους και ήθους άνθρωπος ήταν...

Μπερνάρντο Ατσάγα, Σπίτια και τάφοι (μτφρ. Κώστας Αθανασίου, εκδ. Εκκρεμές, σελ. 450, ευρώ 19,40). Ο συγγραφέας είναι Βάσκος, ίσως ο σημαντικότερος έν ζωή Βάσκος λογοτέχνης. Το πραγματικό του όνομα είναι Γιοθέμπα Ίράζου Γαρμένδια και κατάγεται από το Αστεάσου της Γκιπούθκοα. Έχει τιμηθεί με το Κρατικό Βραβείο Πεζογραφίας και το Κρατικό Βραβείο Γραμμάτων της Ισπανίας, στοιχεία που καταδεικνύουν την άποδοξη στην πατρίδα του. Κάποια από τα πολλά βιβλία που έχει γράψει έχουν μεταφρασθεί και στα έλληνικά, πάντοτε από τον όικο «Εκκρεμές». Άς σημειωθεί ότι γράφει τα βιβλία του άρχικά στην Βασκική γλώσσα και τα μεταφρά-

ζει ο ίδιος στα ισπανικά. Το παρόν τοποθετείται χρονικά στα τελευταία χρόνια της δικτατορίας του Φράνκο και περιγράφει την «είσβολή» στην μικρή πόλη του Ουγκάρτε, στην Χώρα των Βάσκων, του συγχρόνου πολιτισμού. Ήρωας είναι ένα μικρό παιδί που επιστρέφει στον τόπο του από κατασκήνωση-σχολείο διακοπών στην Γαλλία έχοντας χάσει την όμιλια. Δοκιμασίες, επώδυνη ένθλικσιως, πολιτικές συγκρούσεις, έκδικήσεις και άτμόσφαιρα νουάρ, προσωπικά τραύματα και άγωνίες συνθέτουν τον μικρό και ταυτοχρόνως μεγάλο κόσμο του βιβλίου. Και δείχνουν σε ποιόν βαθμό μπορεί ή φιλία να γεφυρώσει άποστάσεις και δυσκολίες και να δώσει χαρές και λύπες. Η άγρια φύσις της όρεινης Ίσπανίας παίζει τον δικό της ρόλο στην ιστορία.

Laird Hunt, Ο νυχτερινός δρόμος (μτφρ. Χρήστος Οικονόμου, εκδ. Πόλις, σελ. 274, ευρώ 17,70). Το ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του Αμερικανού συγγραφέως που θά ενδιαφέρη τον Έλληνα αναγνώστη πρην προσεγγίση το έργο του είναι το γεγονός ότι είναι παντρεμένος με την Έλενη Σικελιανού, άπόγονο του Άγγελου Σικελιανού. Ο ίδιος είναι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Μπράουν των ΗΠΑ και διδάσκει φιλολογία και δημιουργική γραφή. Έχει τιμηθεί με διάφορα βραβεία τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Γαλλία, καθώς έχει σπουδάσει και Γαλλική Φιλολογία στην Σορβόννη. Το μυθιστόρημα που παρουσιάζομε τοποθετείται στο 1930 στην Πολιτεία της Ίνδιάνα. Είναι ή έποχή έξάρσεως των φυλετικών διακρίσεων και της έλευθέρως δράσεως της Κού Κλουέ Κλάν. Δύο κοπέλλες μεγαλώνουν παράλληλως, ή λευκή Ότι Λή, ή τοπική καλλονή του Μάρβελ,

μικροπαντρεμένη και έγκλωβισμένη στον γάμο της με το άφεντικό της, και ή μόλις 16 έτών μαύρη Κάλα Ντέστρι, που μεγάλωσε σε όρφανοτροφείο και άναζητεί τον έραστή της που της έχει υποσχεθή καλύτερη ζωή. Μία ήμερα όμως άνακαλύπτουν οι Άρχές ένα πιστόλι στο καλάθι της Κάλα και τα γεγονότα επιταχύνονται με στόχο τολυταρίασμα τριών νεαρών μαύρων που κατηγορούνται για την δολοφονία ενός λευκού κατοίκου της πόλεως. Η τρέλλα του φυλετικού πάθους και τα άδιέξοδα των γυναικών σε μία έποχή που ούτως ή άλλως οι γυναίκες δεν ήταν πολίτες και οι μάρες είναι ζήτημα αν ήταν κάτι περισσότερο από «άντικείμενα» σκιαγραφούνται με ένταση και έξαιρετικά έναργη τρόπο. Μίσος και φόβος διέπουν μία στενή κοινωνία, που δεν τολμά να έξελιχθή μήπως χάση προνόμια.

Κάρολος Ντίκενς, Ντέιβιντ Κόπερφιλντ (μτφρ. Άρης Σφακιανάκης, Ήρω Σκάρου, εκδ. Κέδρος, σελ. 1130, ευρώ 33). Προσφάτως έκυκλοφόρησε μία νέα μετάφρασις του έμβληματικού και έντόνος αυτοβιογραφικού έργου του Ντίκενς. Είναι μετάφρασις χωρίς περικοπές και άπλουστεύσεις από το πρωτότυπο, που άποδίδει σαφές δχι μόνον την ζοφερή άτμόσφαιρα της Βικτωριανής έποχής και της άρχής της βιομηχανικής επαναστάσεως στην Άγγλία, αλλά και τον βαρύνον και στίβαρο τρόπο γραφής της έποχής, με έκτενεις περιγραφές που συχνά περικόπτονται για τον σύγχρονο αναγνώστη, που δεν έχει ύπομονη και δεν αντιμετώπιζει ένα μυθιστόρημα ως γεγονός άλλα μόνον ως ψυχαγωγικό μέσον. Ο γνήσιος Ντίκενς στην έποχή του Νέφλις μετατρέπεται σε έμπερεια! ▲▼

